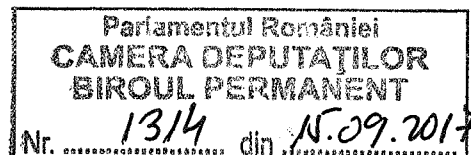

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

NOTĂ

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.13 alin.(1) și (3) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Către: Biroul permanent al Camerei Deputaților

De la: Secretarul general al Camerei Deputaților

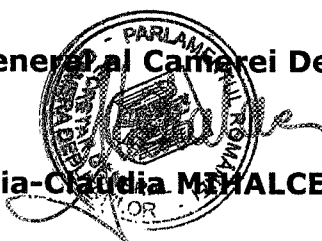
Vă informăm că prin Decizia nr. 395 din 13 iunie 2017, definitivă și general obligatorie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 574 din 18 iulie 2017, Curtea Constituțională, a admis excepția de neconstituționalitate ridicată în Dosarul nr.51.061/299/2012* și a constatat că prevederile art.13 alin.(1) din Legea nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii.

Cu această decizie urmează să fie sesizată Comisia juridică, de disciplină și imunități.

Anexăm alăturat, Decizia Curții Constituționale nr. 395/2017.

Secretar General al Camerei Deputaților

Silvia-Claudia Mihalcea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 395

din 13 iunie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea, în Dosarul nr. 4.068/223/2011* al Judecătorei Drăgășani și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 424D/2016.

2. La apelul nominal răspund doamna consilier juridic Nela Cojocaru pentru Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și doamna consilier juridic Alina Mihaela Popoiu pentru Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 753D/2016 și nr. 307D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013, respectiv ale art. 13 alin. (1) din aceeași lege, ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Ilfov în Dosarul nr. 51.061/299/2012* al Judecătorei Sectorului 1 București, respectiv de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea în Dosarul nr. 8.803/288/2013 al Judecătorei Râmnicu Vâlcea.

4. La apelul nominal răspund doamna consilier juridic Nela Cojocaru pentru Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și doamnele consilier juridic Anca Maria Pulbere și Raluca Nicoleta Vultur pentru Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Ilfov, respectiv Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Magistratul-asistent referă asupra faptului că în Dosarul nr. 307D/2017, partea Comisia locală de fond funciar Ocnele Mari a transmis note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

6. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 753D/2016 și nr. 307D/2017 la Dosarul nr. 424D/2016. Reprezentanții autorilor excepției și cel al Ministerului Public sunt de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 753D/2016 și nr. 307D/2017 la Dosarul nr. 424D/2016, care a fost primul înregistrat.

7. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentanților autorilor excepției, care solicită

admiterea excepției, expunând argumentele cuprinse în motivarea scrisă a excepției de neconstituționalitate ridicată. Depun, de asemenea, și concluzii scrise în sprijinul acestei solicitări.

8. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate. În acest sens precizează că textele de lege criticate instituie o excepție de la regula restituirii în natură a terenurilor pe vechile amplasamente. Așa cum a arătat Curtea Constituțională în deciziile nr. 605 din 28 aprilie 2009 și nr. 652 din 28 aprilie 2009, legiuitorul nu prevede condițiile în care oferta statului având ca obiect alte terenuri decât cele de pe vechile amplasamente poate fi refuzată sau acceptată de proprietar, lăsând loc arbitrarului în interpretarea și aplicarea prevederilor legale corespunzătoare. Fostul proprietar se bucură, așadar, de o protecție sporită a dreptului de proprietate privată în comparație cu statul, care suferă o pierdere patrimonială semnificativă. În Decizia nr. 602 din 20 mai 2008, analizând transferul gratuit al dreptului de proprietate asupra unor construcții fără respectarea cerințelor privitoare la expropriere prevăzute de art. 44 alin. (3) din Legea fundamentală, Curtea Constituțională a arătat că respectivele reglementări contravin art. 44 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal, indiferent de titular. Raportând aceste considerente de principiu la cauza de față, observă că reconstituirea dreptului de proprietate nu se face pe vechile amplasamente, ci pe alte amplasamente, indiferent de domeniialitatea acestora, publică sau privată și indiferent de modul în care acestea au fost dobândite de stat, respectiv înainte sau după 1948. În acest sens învederează și considerentele Deciziei nr. 748 din 4 noiembrie 2015, în care Curtea a arătat că reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere pe vechile amplasamente, în temeiul Legii nr. 18/1991 și ale Legii nr. 1/2000 constituie o măsură reparatorie care are în vedere terenurile preluate de stat din anul 1948, odată cu Constituția adoptată la acea dată, așadar nu și terenurile expropriate anterior acestui moment. Apreciază că atunci când terenurile forestiere din care se vor face reconstituiri ale dreptului de proprietate pe alte amplasamente se află în domeniul public al statului, dispozițiile criticate sunt incompatibile cu prevederile art. 136 alin. (4) teza întâi din Constituție. Este adevărat că în privința bunurilor care nu fac obiectul exclusiv al proprietății publice se poate dispune trecerea acestora în proprietatea privată a statului prin hotărâre de Guvern, însă dispozițiile în cauză derogă de la acest mecanism, prevăzând trecerea *ope legis*, așadar aceasta ar trebui făcută la nivelul comisiilor de fond funciar. Or, prin Decizia nr. 23 din 17 octombrie 2011 pronunțată în soluținarea unui recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat cu privire la aceste comisii că nu se pot substitui executivului în ce privește competențele exercitate în aplicarea Legii nr. 213/1998. Prin urmare, dând posibilitatea reconstituirii dreptului de proprietate privată asupra unor terenuri pe alte amplasamente provenind din proprietatea publică a statului dobândită în mod legal înainte de 1948, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse la art. 136 alin. (2) și (4). Atunci când terenurile forestiere se află în proprietatea privată a statului, textele criticate încalcă și dispozițiile art. 44 alin. (2) din Legea fundamentală. Așa cum a reținut și Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea

din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, atenuarea injustițiilor din trecut nu trebuie să creeze noi nedreptăți disproporționate. Or, dispozițiile legale care prevăd reconstituirea dreptului de proprietate pe alte amplasamente și nu se limitează la recunoașterea unui drept de despăgubire, care se bucură de aceeași ocrotire legală potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sunt de natură să aducă atingere art. 44 alin. (2) din Legea fundamentală, întrucât favorizează pe titularii dreptului de proprietate care vor dobândi acest drept pe alte amplasamente. Se creează astfel posibilitatea apariției unor noi litigii, mai ales atunci când reconstituirea pe vechile amplasamente a fost dispusă prin hotărâre judecătorească.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin încheierile din 3 martie 2016 și 13 ianuarie 2016 și prin Decizia civilă nr. 1.356 din 15 decembrie 2016, pronunțate în dosarele nr. 4.068/223/2011*, nr. 51.061/299/2012* și, respectiv nr. 8.803/288/2013/a1, **Judecătoria Drăgășani, Judecătoria Sectorului 1 București și Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, ale art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013, respectiv ale art. 13 alin. (1) din aceeași lege.** Excepția a fost ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea, Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Ilfov, respectiv Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea. În cauze având ca obiect soluționarea plângerilor formulate, în temeiul art. 53 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, împotriva unei hotărâri a Comisiei județene de fond funciar Vâlcea prin care s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra unui teren cu vegetație forestieră, soluționarea cererii privind obligarea entităților investite de Legea nr. 1/2000 și Legea nr. 247/2005 la reconstituirea, pe un alt amplasament, a dreptului de proprietate asupra unui teren forestier în suprafață de 10 ha și, respectiv, soluționarea apelului declarat împotriva încheierii prin care Judecătoria Râmnicu Vâlcea a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate ridicată în soluționarea cererii de emitere a titlului de proprietate și punere în posesie pentru o suprafață de 7,5 ha teren forestier, pe suprafețe de teren forestier care fac parte din proprietatea publică a statului înainte de naționalizarea din 1948.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, asemănătoare în cele trei dosare conexe, se arată, în esență, că prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 contravin dispozițiilor constituționale referitoare la garantarea și ocrotirea proprietății publice. Se arată că, în temeiul art. 3, art. 11 alin. (1) și art. 19 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, fondul forestier proprietate publică a statului se administrează de către Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, regie autonomă de interes național, iar dovada deținerii în administrare a terenurilor proprietate publică se face potrivit legii și pe baza amenajamentelor silvice — care constituie baza cadastrului de specialitate — și a titlului de proprietate al statului pentru terenul forestier proprietate publică a statului. În accepțiunea Legii nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, domeniul public este subsumat conceptului de proprietate publică și este alcătuit din bunurile determinate constituțional [art. 136 alin. (3)] și din cele stabilite în anexa legii, unde se regăsesc inclusiv „pădurile și terenurile destinate împăduririi, cele care servesc nevoilor de cultură, de producție ori de administrație silvică, iazurile, albiile pâraielor, precum și terenurile neproductive incluse în amenajamentele silvice, care fac parte din fondul

forestier național și nu sunt proprietate privată” (art. 1 pct. 4 din anexă), iar art. 858—art. 862 și art. 865—art. 870 din Codul civil definesc dreptul de proprietate publică, caracterele juridice, limitele de exercitare și apărarea acestui drept, precum și obiectul proprietății publice, enumeră drepturile reale corespunzătoare proprietății publice, constituirea, exercitarea, stingerea și apărarea dreptului de administrare. Se precizează că inalienabilitatea bunurilor proprietate publică este un principiu constituțional, sancțiunea care intervine în cazul actului juridic încheiat cu nesocotirea acestui principiu fiind nulitatea absolută a actului juridic astfel încheiat.

11. Se arată că prevederile legale criticate suprimă conținutul dreptului de proprietate al statului, în favoarea altor persoane fizice și juridice, cu încălcarea dispozițiilor art. 53 din Constituție, precum și a securității naționale la care face referire acest articol constituțional, întrucât, așa cum a arătat Consiliul Suprem de Apărare al Țării, pădurea constituie obiectiv de securitate națională. Or, prin prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 a fost suprimată existența dreptului de proprietate publică asupra terenului forestier dobândit în mod legal de către statul român, prin instituirea obligativității restituirii acestuia. Pentru aceleași argumente se susține că textul de lege menționat contravine și dispozițiilor art. 135 alin. (2) lit. a), b) și d) din Constituție.

12. Se mai arată că prevederile legale criticate conduc la diminuarea domeniului public al statului, cu încălcarea principiului constituțional al inalienabilității bunurilor proprietate publică. Textul de lege criticat este în contradicție cu însuși principiul enunțat la art. 2 lit. d) din Legea nr. 165/2013, referitor la menținerea justului echilibru între interesul particular al foștilor proprietari și interesul general al societății. Având în vedere faptul că legile reparatorii au stabilit în mod precis perioada de referință a preluării abuzive a imobilelor ce fac obiect al retrocedării, respectiv între 6 martie 1945—22 decembrie 1989, nu este echitabil să se realizeze reconstituirea în natură a terenurilor forestiere ce se aflau în proprietatea publică a statului înainte de 6 martie 1945 sau care au intrat în domeniul public al statului după această dată, având în vedere că statul „nu este culpabil pentru niciuna din cauzele lipsei terenului forestier destinat reconstituirii”, cauze care, în opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, ar cuprinde „imperfecțiunea legilor reparatorii și modul greșit sau ilegal de aplicare a procedurilor de reconstituire în etapa administrativ-jurisdicțională și judecătorească” a procesului de reconstituire a dreptului de proprietate asupra acestei categorii de terenuri. Se mai arată că, în lipsa prevederii exprese a obligației persoanei a căreia i s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenului forestier de a plăti valoarea investițiilor preluate, este încălcat principiul constituțional al egalității în fața legii. Se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 602 din 20 mai 2008 prin care s-a constatat neconstituționalitatea prevederilor art. 31 alin. (3), (4), (7), (8) și (9) din Legea nr. 1/2000, potrivit cărora construcțiile de pe terenurile forestiere, sediile de cantoane silvice, cabanele de vânătoare, pepinierele, alte amenajări silvice, instalații sau mijloace fixe, amplasate pe suprafețele care fac obiectul retrocedării, trec în proprietatea persoanelor fizice sau juridice cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate asupra terenurilor, Curtea reținând că acestea reglementează un transfer gratuit din proprietatea privată a statului către persoane fizice sau juridice private, cu încălcarea dispozițiilor art. 44 alin. (3) și ale art. 135 alin. (2) lit. a) și b) din Constituție. Or, inalienabilitatea bunurilor proprietate publică duce la interdicția dobândirii acestora de către persoanele fizice sau juridice prin oricare dintre modurile prevăzute de lege. Pe cale de consecință, pădurile, care au fost proprietate publică a statului atât înainte de 1948, cât și după 1948 nu pot fi înstrăinate.

13. În privința art. 13 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, care definește noțiunea de teren forestier prin trimiterea la prevederea din normele de aplicare ale legii, se arată că art. 17 din normele de aplicare „revine la fostele dispoziții ale art. 31

din Legea nr. 1/2000, declarate neconstituționale", și includ în noțiunea de teren forestier terenurile aflate în patrimoniul statului înainte de 6 martie 1945, cele care servesc nevoilor de cultură, producție și administrație silvică, iazurile, albiile pâraielor, pășunile împădurite și alte terenuri cu destinație forestieră care, în opinia autorilor excepției, „sunt exceptate de la reconstituire”.

14. Se mai arată că textul de lege criticat creează o inegalitate de tratament între titularii dreptului de proprietate publică față de titularii dreptului de proprietate privată, pe de o parte, iar, pe de altă parte, față de persoanele îndreptățite la măsuri reparatorii în temeiul art. 12 din Legea nr. 165/2013, referitor la terenurile agricole sau de altă natură decât cele forestiere, în cazul cărora atribuirea terenului pe alt amplasament se face după trecerea acestuia în domeniul privat al statului. Or, în privința reconstituirii dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere nu se prevede o asemenea condiție, aspect ce conduce la încălcarea principiului constituțional al inalienabilității proprietății publice.

15. **Judecătoria Drăgășani** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, precizând că Legea nr. 165/2013 face parte din categoria actelor normative cu caracter reparatoriu adoptate în scopul înlăturării abuzurilor săvârșite în perioada regimului comunist în România, iar textul de lege criticat reprezintă o excepție de strictă interpretare, care trebuie aplicată doar în situații limitate.

16. **Judecătoria Sectorului 1 București** nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992.

17. **Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens invocă prevederile art. 3 alin. (1) și art. 7 alin. (1) din Codul silvic, republicat, precum și considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 748 din 4 noiembrie 2015, paragrafele 26—29, în legătură cu opțiunea constituțională a legiuitorului de a reconstitui dreptul de proprietate privată asupra unor terenuri proprietate publică, fără să fie afectat, astfel, caracterul insesizabil al proprietății publice. Arată că prevederile art. 136 alin. (2), (3) și (4) din Constituție nu cuprind o enumerare limitativă a bunurilor proprietate publică, că aceste bunuri nu formează o categorie imuabilă, iar legiuitorul poate aduce modificări acestei categorii de bunuri, în virtutea competenței sale de legiferare.

18. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

19. **Guvernul** apreciază, în punctele de vedere transmise la dosarele nr. 424D/2016 și nr. 753D/2016, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens precizează că unul din principiile avute în vedere de legiuitor la elaborarea Legii nr. 165/2013 l-a reprezentat principiul prevalenței restituirii în natură, dorindu-se o reparație echitabilă, care să corespundă în primul rând intereselor persoanelor îndreptățite; de aceea, statul român a pus la dispoziția acestora bunuri imobile aflate în domeniul său, atât public, cât și privat, ca o măsură viabilă și sustenabilă din punct de vedere economic, fiind, în mod evident, și mai puțin costisitoare pentru bugetul de stat, al cărui echilibru ar fi fost semnificativ afectat de acordarea de despăgubiri bănești. În ceea ce privește critica privind neimpunerea condiției pentru terenurile forestiere aflate în domeniul public al statului de a fi trecute în domeniul privat, anterior reconstituirii dreptului de proprietate pentru persoanele îndreptățite, arată că, pentru această categorie de terenuri, legiuitorul a stabilit ca dezafectarea lor din domeniul public și trecerea acestora în domeniul privat să se producă direct prin efectul legii, astfel încât prevederile legii speciale de reparație se aplică cu prioritate față de regula cuprinsă în legea generală, respectiv Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică. Se invocă și alte prevederi legale similare, și anume

Partea 61 — Norme metodologice, art. 6.1 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 250/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, potrivit cărora: „*În cursul procedurii administrative de soluționare a notificărilor nu prezintă relevanță afectarea juridică actuală a imobilelor solicitate, fiind fără relevanță juridică calificările Legii nr. 213/1998, cu modificările și completările ulterioare, sau alte acte normative subsidiare acestora. Pentru aceste considerente, deținătorul imobilului care, la data soluționării notificării, este calificat ca fiind bun proprietate publică, are competența de a dispune restituirea bunului în natură, fără a mai fi necesară parcurgerea procedurii prevăzute de Legea nr. 213/1998, cu modificările și completările ulterioare*”. De asemenea, în același sens dispun și prevederile art. III alin. (1¹) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, potrivit cărora „*Actele administrative prin care au fost trecute în domeniul public sau privat al statului sau al localităților terenuri pentru care s-au depus cereri de reconstituire a dreptului de proprietate privată își suspendă efectele cu privire la aceste terenuri până la soluționarea cererii de către comisia de fond funciar, cu excepția terenurilor intrate deja în circuitul civil. După validarea cererii de reconstituire, terenul trece în rezerva comisiei de fond funciar în vederea punerii în posesie*”, precum și cele ale art. 27 alin. (7¹) din Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor, aprobat, în temeiul art. IV din titlul VI din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2005, potrivit cărora: „*Hotărârile de validare ale comisiei județene vor cuprinde, atunci când sunt aplicabile dispozițiile art. III alin. (1¹) din Legea nr. 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, un articol distinct prin care se constată trecerea suprafeței supuse restituirii din domeniul public în domeniul privat al statului sau al localităților și punerea sa la dispoziție comisiei locale în vederea punerii în posesie*”.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctul de vedere ale Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse la dosarul cauzei, susținerile reprezentanților autorilor excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, care au următoarea redactare:

— Art. 13 alin. (1) și (3): „(1) *În situația în care restituirea terenurilor forestiere pe vechile amplasamente nu este posibilă, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe alte amplasamente de pe raza unității administrativ-teritoriale, chiar dacă acestea s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, au intrat ulterior în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după această dată.* (...)

(3) *Noțiunea de teren forestier în sensul prezentei legi este definită în normele de aplicare a acesteia.*"

23. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 135 alin. (2) lit. a), b) și d) potrivit cărora statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție, protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară și exploatarea resurselor naturale, în concordanță cu interesul național, art. 136 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea proprietății publice, alin. (3) referitor la bunurile ce fac obiectul exclusiv al proprietății publice și alin. (4) privind exercitarea dreptului de proprietate publică. De asemenea, deși nu sunt indicate în mod expres, din cuprinsul motivării rezultă că sunt invocate și dispozițiile art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în fața legii și a autorităților publice și cele ale art. 44 alin. (2) privind egala garantare și ocrotire a proprietății private.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Legea nr. 165/2013 modifică procedurile administrative și mecanismul de restituire instituite de reglementările anterioare cu caracter reparator, în vederea finalizării într-un mod eficient a procesului de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv. În acest scop reafirmă un principiu esențial al mecanismului de restituire, și anume restituirea în natură [art. 1 alin. (1) din lege]. Numai cu caracter de excepție, atunci când restituirea în natură nu mai este posibilă, se acordă măsuri reparatorii în echivalent [art. 1 alin. (2)]. Așadar, un element caracteristic al mecanismului de restituire instituit prin Legea nr. 165/2013 este prevalența restituirii în natură. Prin *restituirea în natură, ca formă distinctă și prioritară de reparație*, se înțelege, în cazul terenurilor preluate abuziv, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament (art. 3 pct. 6 din lege).

25. În accepțiunea Legii nr. 165/2013, procedura de restituire reglementată prin capitolul II — *Restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist* se referă exclusiv la terenurile solicitate potrivit legilor fondului funciar (terenuri agricole și terenuri forestiere) și care sunt destinate restituirii în natură, ca formă distinctă și prioritară de reparație, cu semnificația prevăzută de art. 3 pct. 6 din Legea nr. 165/2013.

26. Pe cale de consecință, măsura reparatorie a compensării cu bunuri oferite în echivalent, în cazul în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, nu poate avea ca obiect terenuri agricole — și, pentru identitate de rațiune, terenuri forestiere —, astfel încât aceste categorii de terenuri pot face obiect al restituirii exclusiv prin procedura de restituire în natură reglementată prin art. 12 și următoarele din Legea nr. 165/2013. Aceeași concluzie rezultă și din considerentele Deciziei nr. 25 din 10 octombrie 2016, pronunțată de Înalta Curte Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 14 noiembrie 2016, care a statuat că, în interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (2), art. 12 din Legea nr. 165/2013 și ale art. 22¹—22³ din Normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, bunurile care pot fi oferite în compensare sunt terenurile, cu sau fără construcții, și construcțiile finalizate sau nefinalizate, indiferent de categoria în care se încadrează imobilele pentru care s-a formulat notificarea în temeiul Legii nr. 10/2001, prevederile art. 12 din Legea nr. 165/2013 nefiind aplicabile.

27. În ceea ce privește restituirea acestor din urmă categorii de terenuri, Legea nr. 165/2013 instituie o nouă procedură administrativă, prealabilă soluționării cererilor de restituire formulate de persoanele îndreptățite. Această procedură are în vedere, pe de o parte, identificarea tuturor terenurilor agricole sau forestiere aflate în domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale care pot face obiect al reconstituirii dreptului de proprietate, precum și, pe de altă parte, realizarea unei analize comparative a situației terenurilor

disponibile și a celor necesare, prin raportare la cererile de restituire nesoluționate, în vederea finalizării procesului de despăgubire.

28. Astfel, la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, Comisia locală pentru inventarierea terenurilor întocmește situația terenurilor agricole — cu sau fără investiții — și a celor forestiere, aflate în domeniul public sau privat al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii [art. 6 alin. (1)], iar Comisia județeană sau cea a municipiului București de fond funciar centralizează situațiile întocmite la nivelul unităților administrativ-teritoriale și le transmite Agenției Domeniilor Statului și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Acestea din urmă demarează procedurile legale necesare în vederea schimbării regimului juridic al terenurilor ce fac obiectul situației centralizatoare aflate în proprietatea publică a statului și trecerii acestora, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului pentru a fi afectate restituirii în natură (art. 5—11 din lege).

29. Singurele categorii de terenuri care sunt exceptate de la restituirea în natură, legiuitorul reglementând expres imposibilitatea dezafectării acestor imobile din domeniul public, sunt suprafețele de teren cu destinație agricolă indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic vegetal și animal, de utilitate publică, prevăzute în anexele nr. 1—5 și 7 la Legea nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 30 martie 2009. În mod similar, art. 35 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, prevedea că terenurile proprietate de stat, administrate de institutele și stațiunile de cercetări științifice, agricole și silvice, aparțin domeniului public și nu pot fi restituite foștilor proprietari în condițiile acestei legi, foștii proprietari fiind despăgubiți pentru terenurile preluate în domeniul public în bani sau în teren echivalent, după caz [art. 119 alin. (3) din Legea nr. 18/1991].

30. Institutele, stațiunile de cercetare și instituțiile publice sunt obligate să predea Agenției Domeniilor Statului terenurile ce au făcut obiectul hotărârii Guvernului de schimbare a regimului juridic al terenurilor aflate în proprietatea publică a statului și trecerii acestora în proprietatea privată a statului (art. 9).

31. Analizând dintr-o perspectivă istorică restituirea în natură a terenurilor forestiere care fac parte din domeniul public al statului, Curtea Constituțională reține că aceasta a fost reglementată inițial prin dispozițiile art. 45 din Legea nr. 18/1991 și art. 24—26 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000, obiectul dreptului de reconstituire fiind acele terenuri forestiere care s-au aflat în proprietatea persoanelor fizice, au intrat în proprietatea statului prin efectul unor acte normative speciale și se află în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor — Romsilva. Inițial, suprafața ce putea fi restituită era limitată la 10 ha de proprietar deposedat, însă prin modificarea art. 24 alin. (1) din Legea nr. 1/2000, persoanele fizice au putut solicita întreaga diferență dintre suprafața primită și suprafața avută în proprietate. În acest caz, restituirea terenurilor proprietatea publică a statului către foștii proprietari presupune, mai întâi, trecerea terenurilor forestiere respective din proprietatea publică a statului în proprietatea sa privată. În acest sens, art. 24 alin. (4) și (5) dispune că „(...) Trecerea efectivă a terenurilor în proprietatea privată se va face cu ocazia punerii în posesie, potrivit prezentei legi” și, respectiv, „Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură va lua măsuri ca fiecare ocol silvic să delimiteze perimetrele cu terenuri ce rămân în proprietatea statului de terenurile care fac obiectul reconstituirii dreptului de proprietate privată”.

32. Spre deosebire de situația terenurilor agricole destinate activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic vegetal și animal, pe care atât Legea nr. 18/1991, cât și Legea nr. 165/2013 le exceptează în mod expres de la restituire, prin Legea nr. 165/2013 legiuitorul nu a prevăzut o exceptare de la reconstituirea dreptului de proprietate în ce privește terenurile forestiere destinate activității de cercetare și aflate în administrarea Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice. De altfel, și art. 24 alin. (6) din Legea nr. 1/2000 recunoștea, în mod expres, restituirea acestor categorii de terenuri.

33. În forma inițială a Legii nr. 1/2000, potrivit art. 24 alin. (2) lit. a) — g), erau exceptate de la reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente terenurile pe care se află sau sunt în curs de realizare construcții sau amenajări silvice, drumuri forestiere ori alte amenajări sau instalații ori alte mijloace fixe; terenurile pe care sunt instalate culturi forestiere experimentale, de lungă durată, aflate sub observația Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice; rezervațiile forestiere de semințe de importanță deosebită, plantaje, plantații-mamă de butași și arboreturile — surse de semințe din specii valoroase, înscrise în catalogul național al materialelor de reproducere admise în culturile silvice; rezervațiile științifice, pădurile — monumente ale naturii și alte arii strict protejate, constituite și declarate astfel potrivit legii; pădurile cu rol de protecție deosebită antierozională și hidrologică; terenurile defrișate total sau parțial după data de 1 ianuarie 1990.

34. Prin Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, a fost modificat art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 și legiuitorul a prevăzut expres restituirea terenurilor forestiere din ariile naturale protejate, arboreturile constituite ca unități-sursă pentru producerea materialelor forestiere de reproducere, plantajele, culturile de plante-mamă pentru producția de butași, cu obligația de a le păstra destinația și de a le asigura administrarea prin structuri silvice autorizate. Art. 24 alin. (12) ultima teză din Legea nr. 1/2000 prevedea că „Fostul proprietar poate opta pentru atribuirea unei suprafețe echivalente din fondul forestier proprietate de stat”. Prin deciziile Curții Constituționale nr. 605 din 28 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 17 iunie 2009, și Decizia nr. 652 din 28 aprilie 2009, respectiv publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 17 iunie 2009, a fost constatată neconstituționalitatea prevederilor referitoare la dreptul foștilor proprietari de a opta pentru atribuirea unei suprafețe echivalente din fondul forestier proprietate de stat.

35. În prezenta cauză, referitor la susținerile autorilor excepției privind modalitatea de restituire a terenurilor forestiere atunci când nu este posibilă restituirea pe vechiul amplasament, Curtea reține că, spre deosebire de situația terenurilor agricole, prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 nu condiționează restituirea terenurilor forestiere de trecerea prealabilă a acestora în proprietatea privată a statului, astfel încât dezafectarea din domeniul public se face, în cazul terenurilor forestiere, în temeiul legii de restituire.

36. Ca și în cazul terenurilor agricole [art. 12 alin. (1) din lege] este instituită o ordine de atribuire a terenurilor forestiere aflate în proprietatea statului, și anume: a) pe terenurile forestiere predate în temeiul Legii nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, de ocoalele silvice din structura Romsilva comisiilor locale de fond funciar, pe bază de protocol și nepuse în posesie; b) pe terenurile forestiere (...) care au intrat în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după anul 1948; c) pe terenurile forestiere care s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, numai în situația în care nu mai sunt disponibile suprafețe prevăzute la lit. a) și b) [art. 18 din Normele de aplicare ale Legii nr. 165/2013]. Curtea observă că reglementarea unei ordini de atribuire nu este întâmplătoare, astfel încât atribuirea terenurilor

reglementate la litera c), respectiv terenuri aflate în proprietatea statului înainte de naționalizarea terenurilor forestiere instituită prin Constituția din 1948, se face sub condiția epuizării terenurilor din categoriile anterioare.

37. Prin urmare, analizând comparativ Legea nr. 165/2013, pe de o parte, și legislația cu caracter reparator anterioară, pe de altă parte, Curtea constată, în ceea ce privește restituirea terenurilor forestiere, că Legea nr. 165/2013 instituie în mod expres reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra unor terenuri proprietate publică a statului, terenuri ce au intrat în domeniul public înainte de naționalizarea terenurilor forestiere prin Constituția din 1948, prin urmare obiectul reconstituirii nu îl constituie terenuri ce s-au aflat în proprietatea persoanelor fizice sau juridice și au intrat în proprietatea statului în temeiul unei legislații cu caracter abuziv, adoptată în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

38. Situația premisă a acestei opțiuni a legiuitorului o reprezintă imposibilitatea reconstituirii dreptului de proprietate privată pe vechiul amplasament, atunci când terenurile situate pe acest amplasament au fost atribuite, în mod legal, altor persoane. Această situație a reconstituirii pe alt amplasament nu este nouă, fiind reglementată și anterior. Astfel, spre exemplu, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000, „Se exceptează de la reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente terenurile atribuite foștilor proprietari, cu respectarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, pentru care s-au eliberat titluri de proprietate sau procese-verbale de punere în posesie”. În legătură cu aceste din urmă prevederi legale, prin deciziile nr. 605 și nr. 652 din 28 aprilie 2009, anterior citate, Curtea Constituțională a statuat că acestea „sunt neconstituționale în ceea ce privește dreptul foștilor proprietari de a opta pentru atribuirea unei suprafețe echivalente din fondul forestier proprietate de stat”, iar în considerentele deciziilor menționate a nuanțat motivele de neconstituționalitate, arătând că acestea privesc, în principal, posibilitatea fostului proprietar de a exercita în mod abuziv dreptul de opțiune asupra unui alt amplasament, refuzând succesiv oferta statului, până când aceasta este în acord cu interesul său personal. Cu alte cuvinte, așa cum a statuat Curtea Constituțională, „întrucât legea nu prevede condițiile în care oferta statului având ca obiect alte terenuri decât vechile amplasamente poate fi acceptată sau refuzată de proprietar, dispozițiile criticate sunt susceptibile de a fi interpretate și aplicate în mod arbitrar.” (Decizia nr. 605 din 28 aprilie 2009).

39. În prezenta cauză, analizând reglementarea criticată, în contextul mai larg al restituirii în natură a terenurilor forestiere prin legile reparatorii, Curtea reține că prevederile legale criticate sunt dispoziții ce concretizează voința legiuitorului de restituire totală — *restitutio in integrum* — a bunurilor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în acord cu principiul reparației echitabile enunțat prin art. 2 lit. b) din Legea nr. 165/2013. În scopul finalizării procesului de restituire, statul pune la dispoziția persoanelor îndreptățite inclusiv terenurile forestiere care se regăsesc, la momentul cererii de restituire, în domeniul public, însă, prin derogare de la prevederile legii generale în materie, respectiv art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, nu mai instituie, așa cum a prevăzut pentru situația restituirii terenurilor agricole, condiția trecerii acestora din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia.

40. Este general acceptat că o lege specială poate institui o derogare de la legea generală în aceeași materie, în acord cu principiul de drept *specialia generalibus derogant* și cu normele de tehnică legislativă în vigoare (art. 15 — *Reglementări speciale și derogatorii* din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010), însă prin derogarea instituită nu pot fi lipsite de eficiență dispoziții din Legea fundamentală. Potrivit dispozițiilor

art. 136 alin. (4) din Constituție, bunurile proprietate publică sunt inalienabile, acest caracter juridic al dreptului de proprietate publică determinând imposibilitatea înstrăinării lor, fiind scoase din circuitul civil general.

41. Prin urmare, reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra unui teren forestier aflat, la data soluționării cererii, în domeniul public al statului, și care este în mod intrinsec afectat unei utilități publice, contravine dispozițiilor art. 136 alin. (4) din Legea fundamentală, prin afectarea regimului juridic al dreptului de proprietate publică și, pe cale de consecință, contravine și dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitoare la respectarea Constituției și a supremației sale.

42. Mai mult, așa cum a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 180), în acest mod se eludează controlul judecătoresc asupra actelor administrative (hotărâri de Guvern) de trecere a bunurilor respective din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, exercitat în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 și în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004, control garantat prin art. 126 alin. (5) din Constituție.

43. Desigur, este de necontestat faptul că inalienabilitatea bunurilor proprietate publică intervine numai atât timp cât bunul aparține domeniului public. Din interpretarea *per a contrario* a prevederilor art. 7 alin. (3) din Codul silvic, prin care este interzisă în mod expres trecerea terenurilor forestiere din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale în domeniul privat al acestora, rezultă că este permisă trecerea în domeniul privat al statului a terenurilor forestiere aflate în domeniul public al acestuia. Totodată, în condițiile în care prin art. 34 din Codul silvic este interzisă constituirea dreptului de proprietate sau al vreunui dezmembrământ al acestuia asupra terenurilor forestiere proprietate publică a statului, apare cu atât mai justificată trecerea terenurilor forestiere respective din proprietatea publică a statului în proprietatea sa privată, anterior atribuirii acestor terenuri în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice, în condițiile Legii nr. 165/2013.

44. De asemenea, tocmai în scopul retrocedării acestor categorii de terenuri, dispozițiile art. 128 alin. (1) și (2) din Codul silvic prevăd că, *până la punerea în posesie a terenurilor forestiere în temeiul legilor funciare, Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, în calitate de administrator al terenurilor forestiere proprietate publică a statului, are obligația să execute lucrările tehnice silvice conform amenajamentelor silvice, acordând proprietarilor profitul rezultat din valorificarea masei lemnoase respective pentru perioada dintre validare și punerea în posesie*. Tot astfel, potrivit art. 128 alin. (3) din același act normativ, *„Dreptul de proprietate asupra terenurilor forestiere se exercită de la data emiterii procesului-verbal de punere în posesie a acestora, dată la care noii proprietari sunt obligați să-și asigure administrarea/serviciile silvice în condițiile prezentei legi”*, în vederea asigurării dezvoltării durabile a fondului forestier național.

45. În concluzie, având în vedere faptul că, pe de o parte, terenurile forestiere nu fac obiectul exclusiv al proprietății publice, potrivit art. 136 alin. (3) din Constituție și a legii organice în materie, respectiv Codul silvic, iar, pe de altă parte, acest act normativ nu interzice dezafectarea terenurilor forestiere din domeniul public al statului și trecerea acestora în domeniul său privat, prin decizia autorității competente, Curtea reține că aceste terenuri pot fi destinate reconstituirii dreptului de proprietate privată, în condițiile legii speciale, însă numai după trecerea lor în domeniul privat al statului, în condițiile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998. În acest mod se realizează și cerința păstrării unui just echilibru între protecția drepturilor foștilor proprietari și realizarea interesului general al societății în apărarea și garantarea dreptului de proprietate publică al statului, în acord cu principiile enunțate în art. 2 din Legea

nr. 165/2013. Așadar, prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii, în caz contrar nesocotindu-se dispozițiile art. 136 alin. (2) și (4) teza întâi din Constituție.

46. În același sens este și jurisprudența Curții Constituționale, în care s-a reținut că „opțiunea legiuitorului de a se reconstitui dreptul de proprietate privată asupra unor asemenea terenuri [proprietate publică a statului] este posibilă, deoarece există o procedură legală în temeiul căreia ele pot fi trecute din proprietatea publică în cea privată a statului, neafectându-se, astfel, caracterul inesizabil al proprietății publice.” De asemenea s-a mai statuat că „bunurile proprietate publică nu pot fi înstrăinate, sub nicio formă, însă legiuitorul a prevăzut (...) un mecanism care să asigure posibilitatea statului de a stinge regimul de proprietate publică, respectiv prin trecerea bunului în cauză din proprietatea publică a statului în cea privată a acestuia. Aplicarea acestui mecanism cunoaște două limitări, respectiv în situațiile în care bunul face parte din proprietatea publică potrivit Constituției sau legea interzice expres trecerea anumitor bunuri în proprietatea privată a statului. În consecință, (...) instanțele judecătorești sunt cele în măsură să verifice dacă reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere aflate în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale s-a realizat ulterior trecerii acestor bunuri în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, după caz, cu respectarea procedurii menționate, respectiv cu îndeplinirea cerințelor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 (...)” (Decizia nr. 748 din 4 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 1 februarie 2016, paragrafele 26—28).

47. De altfel, Curtea observă că, prin Decizia nr. 23 din 17 octombrie 2011, pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 791 din 8 noiembrie 2011, Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat, în esență, că dispozițiile menționate nu pot reglementa o dezafectare *ope legis* din domeniul public al statului, prin trecerea respectivelor terenuri în domeniul privat, în vederea reconstituirii dreptului de proprietate în favoarea foștilor proprietari, statuând că „se impune îndeplinirea cerințelor art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998, care stipulează că trecerea din domeniul public în domeniul privat se face prin hotărâre a Guvernului, dacă prin Constituție sau prin lege nu se prevede altfel.” De asemenea a mai statuat că „Niciuna dintre legile fondului funciar nu prevede o situație derogatorie, în sensul că trecerea imobilelor din domeniul public în cel privat să se realizeze altfel decât potrivit art. 10 alin. (2) din Legea nr. 213/1998” și că „se poate concluziona că dreptul de proprietate publică nu încetează decât prin modalitățile indicate în art. 10 alin. (1) din Legea nr. 213/1998, în caz contrar fiind încălcat caracterul inalienabil al terenurilor proprietate publică (...)”.

48. Autorii excepției de neconstituționalitate invocă și neconstituționalitatea prevederilor art. 13 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, prevederi care, pentru definirea noțiunii de „teren forestier”, fac trimitere la normele de aplicare ale legii.

49. Fără a indica, în mod concret, care sunt prevederile constituționale încălcate prin acest text de lege, precum și motivele de neconstituționalitate, autorii excepției arată că prevederea legală la care face trimitere textul de lege criticat, respectiv art. 17 din normele de aplicare a Legii nr. 165/2013, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 401/2013, „revine la fostele dispoziții ale art. 31 din Legea nr. 1/2000, declarate neconstituționale” și includ în noțiunea de teren forestier și terenurile aflate în patrimoniul statului înainte de 6 martie 1945, cele care servesc nevoilor de cultură, producție și administrație silvică, iazurile, albiile pâraielor, pășunile împădurite și alte terenuri cu destinație forestieră. Ca atare, Curtea observă că

nemulțumirea autorilor excepției vizează strict opțiunea legiuitorului de circumstanțiere a sferei de cuprindere a noțiunii de teren forestier, aspect care excedează controlului de constituționalitate. Așa cum a reținut în jurisprudența sa, Curtea Constituțională nu își poate asuma rolul de a crea sau de a modifica o normă juridică spre a îndeplini rolul de legislator pozitiv și nici nu se poate substitui legiuitorului pentru adăugarea

altor prevederi celor instituite. Prin urmare, în temeiul art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căruia Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului, excepția de neconstituționalitate având acest obiect este inadmisibilă.

50. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea în Dosarul nr. 4.068/223/2011* al Judecătorei Drăgășani, de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Ilfov în Dosarul nr. 51.061/299/2012* al Judecătorei Sectorului 1 București și de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea în Dosarul nr. 8.803/288/2013 al Judecătorei Râmnicu Vâlcea și constată că prevederile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (3) din Legea nr. 165/2013, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva și Regia Națională a Pădurilor — Romsilva, Direcția Silvică Ilfov, în Dosarul nr. 51.061/299/2012* al Judecătorei Sectorului 1 București.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Judecătorei Drăgășani, Judecătorei Sectorului 1 București și Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 iunie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**pentru numirea domnului Mihai-Iulian Vișan
în funcția de secretar de stat la Ministerul Agriculturii
și Dezvoltării Rurale**

În temeiul art. 15 lit. d) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Mihai-Iulian Vișan se numește în funcția de secretar de stat la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mihai Busuioc

București, 18 iulie 2017.
Nr. 549.